

Rapport explicativ

tar la

revisiun parziala da la lescha chantunala davart la
protecziun da l'ambient (LCPAmb)

(project da consultaziun)

Cuntegn

1.	Situaziun da partenza e motiv per la revisiun parziala	3
2.	Adattaziuns da la LCPAmb sin fundament da las prescripziuns dal dretg surordinà.....	3
2.1.	Dretg surordinà	3
2.2.	Situaziun en il chantun Grischun	4
2.3.	Revisiun parziala da la LCPAmb	5
2.4.	Adattaziuns da la OCPAmb	6
3.	Adattaziuns da la LCPAmb sin fundament da las experientschas cun il dretg vertent	7
4.	Explicaziuns davart ils singuls artitgels	8
5.	Consequenzas da la revisiun	9
5.1.	Consequenzas persunalas	9
5.2.	Consequenzas finanzialas	9
6.	Plan da termins	10

1. Situaziun da partenza e motiv per la revisiun parziala

La confederaziun saja contribuziuns considerablas per sanar ils implants da tir ch'èn contaminads cun ils metals grevs toxics plum ed antimon tenor il dretg davart la sanaziun dals lieus contaminads. Las contribuziuns federalas importan 40 % dals custs da sanaziun resp. 8000 francs per schiba en cas d'implants da tir da 300 meters. Per survegnir questas contribuziuns ston ils implants da tir vegnir equipads cun systems da tschiffaballas artificials senza emissiuns (STA). Quai sto vegnir fatg tenor las prescripziuns dal dretg federal fin la fin da l'onn 2020. Sch'il termin na vegn betg observà, perda il chantun Grischun plirs milliuns francs. Perquai duai vegnir stgaffida en il dretg chantunal ina basa legala explicita per garantir l'equipament dals implants da tir cun STA.

En il chantun Grischun n'è circa la mesadad dals implants da tir betg anc equipada cun STA. I sa tracta qua d'implants da tir da militar, da chatscha e da sport. Cunquei che las contribuziuns federalas scadan, sch'ils implants da tir che ston vegnir sanads tenor il dretg davart la sanaziun dals lieus contaminads na vegnan betg equipads cun STA entaifer il termin, exista in grond basegn d'agir urgent areguard il temp.

La necessitad d'installar STA è enconuschent lunschor. Tut las vischnancas èn vegnidas infurmadas gia duas giadas (2009 e 2016) da l'uffizi per la natira e l'ambient (UNA) ch'i saja necessari d'installar ils systems da tschiffaballas artificials. En differentas occurrenz (p.ex. conferenza da tir) sco er a pliras inspecziuns d'implants da tir ensemen cun vischnancas e gestiunaris è medemamain vegnì tractà il tema. A mintga chaschun che sa porscha vegnan ils gestiunaris dals implants da tir er infurmads da l'uffizier federal da tir davart la necessitad d'installar STA. Bleras vischnancas ed uniuns han gia garanti ch'ellas equipeschian lur implants da tir fin la fin da l'onn 2020 cun systems da tschiffaballas artificials.

Ultra da quai duai – sin fundament da las experientschas cun il dretg vertent – in artitgel da la lescha chantunala davart la protecziun da l'ambient (LCPAmb; DG 820.100) vegnir adattà redacziunalmain.

2. Adattaziuns da la LCPAmb sin fundament da las prescripziuns dal dretg surordinà

2.1. Dretg surordinà

La sanaziun dals implants da tir contaminads vegn sustegnida da la confederaziun cun contribuziuns or dal fond da l'ordinaziun davart la taxa per sanar deponias veglias (fond OTDV). Las contribuziuns tenor OTDV importan 8000 francs per schiba per implants da tir da 300 meters e 40 % dals custs da sanaziun imputabels per implants da tir da distanza

curta e da chatscha (art. 32e al. 4 lit. c da la lescha federala davart la protecziun da l'ambient [LPAmb; CS 814.01], cf. er l'ordinaziun davart las deponias veglias [OSDV; CS 814.680]).

Contribuziuns tenor OTDV survegnan però mo implants, nua ch'i na vegn betg pli sajettà en il terren suenter ils 31 da december 2020 (art. 32e al. 3 lit. c cifra 2 LPAmb; per implants che sa chattan en zonas da protecziun da l'aua sutterrana è quest termin scadì ils 31 da december 2012). Ils implants da tir che restan en funcziun ston perquai vegnir equipads cun STA senza emissiuns fin la fin da l'onn 2020. Per survegnir las contribuziuns tenor OTDV per implants da tir sin columbas d'arschiglia dastga vegnir sajettà a partir dals 31 da december 2020 mo pli cun muniziun senza plum e sin schibas senza substanzas nuschaivlas.¹

Sche implants da tir n'èn betg equipads cun in STA suenter l'onn 2020 e restan dentant vinavant en funcziun, scrodan las contribuziuns da la confederaziun per sanaziuns da lieus contaminads. Quai chaschuna custs da perdita considerablain pli gronds sin donn e cust dal chantun e da la vischnanca da staziunament. Quests custs che resultan suenter la deducziun da la contribuziun da la confederaziun vegnan surpigliads tenor l'art. 49 al. 2 LCPAmb vertent mintgamai per la mesadad dal chantun e da la vischnanca da staziunament.

Areguard il cuntegn prescriba gia l'art. 30 al. 3 LPAmb che rument, il qual cumpiglia er rument da muniziun, sto vegnir dismiss en moda ecologica. Tenor l'ordinaziun davart la reducziun da las ristgas en connex cun substanzas chemicas (ORRChem; CS 814.81) dastgan vegnir utilisadas mo columbas d'arschiglia senza catram resp. senza IAP sco objects en mira (art. 3 en cumbinaziun cun l'aggiunta 1.15 cifra 2 lit. d ORRChem). Implants da tir per il tir ordaifer il servetsch ston ademplir – gia pervia da las directivas da la lescha militar (LM; CS 510.10) e da l'ordinaziun davart ils implants da tir (CS 510.512) – las prescripziuns davart la protecziun da l'ambient (art. 125 ed art. 133 LM, art. 1 ed art. 5 da l'ordinaziun davart ils implants da tir). Questas prescripziuns materialas vegnan concretisadas cun la revisiun parziala qua avant maun.

2.2. Situaziun en il chantun Grischun

En il chantun Grischun è actualmain en funcziun var 140 implants da tir cun circa 240 tschiffaballas. Circa la mesadad dals implants da tir en funcziun n'è betg anc vegnida equipada cun STA; la gronda part da quests implants sto vegnir sanada tenor il dretg davart la sanaziun dals lieus contaminads.

Fin ussa è vegnids sanads en il chantun Grischun 62 implants da tir tenor il dretg davart la sanaziun dals lieus contaminads. In implant po en quest connex er consistier da plirs

¹ cf. en quest connex "Contribuziuns tenor OTDV per implants da tir", comunicaziun dal UFAM sco autoritad executiva, 2018 (www.bafu.admin.ch/uv-0634-d).

tschiffaballas. Ils custs da sanaziun han importà circa 14,5 milliuns francs. Senza resguardar l'implant da tir a Cuira (2,6 milliuns francs) e l'implant da tir sin columbas d'arschiglia a San Murezzan (ca. 4,8 milliuns francs) han ils custs da sanaziun per ils 60 implants restants importà fin ussa en media circa 120 000 francs per implant.

Ulteriuras sanaziuns vegnan actualmain realisadas u èn en planisaziun. Per pliras da quellas èn ils custs da sanaziun stimads considerablmain pli auts che la valur media fin ussa.

Sch'ins fa quint cun custs dad en media 150 000 francs per implant, ston ins partir da custs da sanaziun futurs da ca. 22 milliuns francs. Ca. 14 milliuns francs da quels resultan per implants da tir ch'èn en funcziun, ma che n'èn betg anc vegnids equipads cun in STA. Per la sanaziun futura dals implants da tir che ston vegnir sanads tenor il dretg davart la sanaziun dals lieus contaminads e che n'han fin ussa nagin STA vul quai dir contribuziuns tenor OTDV da circa **5,6 milliuns francs**. Sch'ils implants da tir ch'èn en funcziun na vegnan betg equipads cun STA, perda il chantun Grischun quest import.

L'import na cuntegna betg anc l'eventuala sanaziun d'ulteriurs implants da tir sin columbas d'arschiglia, perquai ch'ils custs per sanar tals implants na pon betg vegnir stimads bain. En il cataster dals lieus engrevgiads dal chantun Grischun èn registrads 18 implants da tir sin columbas d'arschiglia. Per 9 implants na datti previsiblmain nagin basegn d'agir; 8 ulteriurs implants èn per entant vegnids classificads per examinar. L'implant a San Murezzan è gia vegnì sanà.

2.3. Revisiun parziala da la LCPAmb

D'ina vart duai vegnir stgaffida ina clera obligaziun legala per equipar ils implants da tir cun STA, da l'autra vart ina basa legala per pudair bloccar ils implants betg cumplettads cun STA temporarmain suenter la scadenza dal termin. Per evitar custs da perdita pli gronds per il chantun e per las vischnancas sco er ulteriuras immissiuns da substanzas nuschaivlas en il terren, duain ils implants che n'adempleschan betg las premissas per il pajament da las contribuziuns tenor OTDV e che na correspundan perquai betg al stadi da la tecnica, vegnir bloccads tras lescha per la fin da l'onn 2020. La bloccada vegn puspè abolida, apaina ch'ils STA èn vegnids installads posteriurmain.

La revisiun da la lescha qua avant maun serva pia en emprima lingia a distgargiar las finanzas chantunalas. Plinavant corresponda ella er a las finamiras da la protecziun da l'ambient, damai che l'equipament dals implants da tir cun STA procura che main substanzas nuschaivlas, en spezial plum ed antimon, pericliteschian l'ambient.

A chaschun d'in discurs tranter il UNA, l'uffizi da militar e da protecziun civila e l'uffizi da chatscha e pestga l'avust 2018 èn ils uffizis ids d'accord ch'i stoppia vegnir stgaffida ina clera basa legala per equipar ils implants da tir cun STA.

Il chantun Berna che dispona medemamain da numerus implants da tir ha stgaffi ina regulaziun analoga en la lescha bernaisa da ruments.

Damai che las prescripziuns per equipar ils differents tips d'implants da tir cun STA duain vegnir regladas detagliadamain en l'ordinaziun chantunala davart la protecziun da l'ambient (OCPAmb; DG 820.110), stoi vegnir partì dal fatg ch'i n'è betg necessari – danor per indrizz cun lieurs che cupitgan (cf. chapitel 2.4) – da relaschar ina disposiziun executiva concreta (execuziun directa da la lescha).

2.4. Adattaziuns da la OCPAmb

La LCPAmb na cuntegna nagins detagls davart il stadi da la tecnica da tschiffaballas. Il stadi da la tecnica duai vegnir definì en la OCPAmb sco suonda:

- Implants da tir ston esser equipads cun STA standardisads, q.v.d. omologisads tras l'armada svizra. Quai vala en spezial per implants da 25, da 50, da 100, da 150 e da 300 meters. Las largias tranter las singulas chaschas da tschiffaballas ston vegnir serradas. Ellas ston vegnir emplenidas cun plattas da hardox e vestgidas cun materia sintetica. Quai corresponda a las prescripziuns da l'expert federal per implants da tir (cf. sia disposiziun dals 20 da mars 2014).

Tar implants da tir ch'èn gia equipads cun STA dastgan las largias er esser emplenidas cun lain fin a las proximas lavurs da mantegniment. Apaina ch'i vegnan realisadas lavurs da mantegniment pli grondas vi dal tschiffaballas, sto il lain vegnir remplazzà tras plattas da hardox.

- Ils indrizz cun portg selvadi ston da princip vegnir equipads cun STA omologisads. Sistems da tschiffaballas alternativs serrads e senza emissiuns èn pussaivels en cunvegnientscha cun il UNA, sch'els èn equivalents.
- Per indrizz cun lieurs che rodlan n'èn betg anc vegnids sviluppads STA adattads. Senza in STA adattà dastga vegnir sajettà mo cun muniziun senza plum. Las schibas utilizadas na dastgan betg cuntegnair idrocarbons aromatics policiclics (IAP) sco er autras substanzas nuschaivlas. Ellas ston vegnir rimnadas periodicamain suenter ils exercizis da tir e dismissas conform a la lescha.
- Sin implants da tir sin columbas d'arschiglia sco er sin auters implants senza miras fixas dastgi vegnir sajettà mo cun muniziun senza plum. Las schibas utilizadas na dastgan betg cuntegnair IAP sco er autras substanzas nuschaivlas. Ellas ston vegnir rimnadas periodicamain suenter ils exercizis da tir e dismissas conform a la lescha.
- Ils indrizz cun lieurs che cupitgan ston da princip vegnir equipads cun STA spezials. Davant la platta da collisiun sto vegnir montada ina surfatscha d'almain 2 meters

ladezza, per ch'ils ballins possian vegnir scuads ensemen e dismiss e na sfundrian betg en il terren. Tut tenor la situaziun po il UNA er pretender mesiras supplementaras (p.ex. blenda ad aut, paraid davos, tetg). Sistems da tschiffaballas alternativs serrads e senza emissiuns èn pussaivels en cunvegrientscha cun il UNA e cun l'uffizier federal da tir, sch'els èn equivalents. Tar ils indrizs cun lieurs che cupitgan sto l'obligaziun d'equipament vegnir concretisada tras ina disposiziun.

Per l'equipament cun STA sto ultra da quai vegnir observà l'art. 3 OSDV. Quel prescriba che lieus contaminads dastgan vegnir midads tras la construcziun u la midada d'edifizis e stabiliments mo, sch'els na ston betg vegnir sanads, sche la sanaziun futura na vegn betg difficultada considerablamain tras quai u sch'els vegnan sanads a medem temp. En ils cas, nua che la sanaziun futura tenor il dretg davart la sanaziun dals lieus contaminads vegn difficultada tras l'installaziun da STA, ston las lavurs vegnir coordinadas. Quai vala en spezial, sch'il spazi è stretg e per indrizs cun lieurs che cupitgan. Questa obligaziun da coordinaziun cun la sanaziun tenor il dretg davart la sanaziun dals lieus contaminads conform a l'art. 3 OSDV duai vegnir concretisada en la OCPAmb.

3. Adattaziuns da la LCPAmb sin fundament da las experientschas cun il dretg vertent

En il rom da la refurma da la gulivaziun da finanzas è l'art. 49 al. 2 LCPAmb vegnì adattà per il 1. da schaner 2016 sco suonda: Sch'ins na po betg eruir, tgi che ha chaschunà in lieu contaminà, ubain sche las chaschunadras u ils chaschunaders èn insolvents, surpiglian il chantun e las vischnancas da staziunament mintgamai per la mesadad ils custs ch'ellas ed els stuessan surpigliar per mesiras ch'èn necessarias per examinar, per survegliar e per sanar lieus contaminads (custs da perdita), e quai sunter avair deducì las contribuziuns da la confederaziun.

En la pratica èsi però vegnì constatà ch'i dat anc adina – malgrà questa adattaziun – differentas opiniuns areguard l'interpretaziun da l'art. 49 al. 2 LCPAmb e ch'i vegn per part anc adina argumentà che las contribuziuns federalas stoppian vegnir deducidas da tut ils custs e betg mo dals custs da perdita. Quai chaschunass ina grevezza finanziaria considerablamain pli gronda per il chantun.

Per evitar la libertad interpretatorica e per stgaffir clerezza duai l'art. 49 al. 2 LCPAmb vegnir simplifitgà linguisticamain e pia vegnir formulà pli cler. Quai è ina midada puramain redacziunala. Il cuntegn da la norma resta il medem, q.v.d. las contribuziuns federalas vegnan deducidas vinavant dals custs da perdita e betg da tut ils custs da sanaziun dals lieus contaminads.

4. Explicaziuns davart ils singuls artitgels

Art. 34a LCPAmb *Implants da tir*

Il nov art. 34a LCPAmb vegn integrà en il chapitel 4.1 (Planisaziun ed obligaziun da dismetter ils ruments). Implants da tir novs dastgan vegnir construids mo cun tschiffaballas che correspundan al stadi da la tecnica. Tschiffaballas vegls da terra u da lain sin implants da tir existents ston vegnir remplazzads tras STA. L'equipament posteriur dals implants da tir existents cun STA è ord vista giuridica ina sanaziun tenor la legislaziun da ruments (cf. art. 30 al. 3 LPAmb). Quella na dastga però betg vegnir confundida cun la sanaziun tenor il dretg davart la sanaziun dals lieus contaminads, cun la quala duain vegnir allontanads en spezial plum ed antimon or dal terren. Responsabels per equipar ils implants da tir cun STA èn ils possessurs da quels. Il termin e las consequenzas, sche l'art. 34a LCPAmb na vegn betg observà, èn formulads en l'art. 59b LCPAmb.

Tar tscherts implants da tir n'èsi per motivs tecnicos dentant betg pussaivel d'installar STA (p.ex. en indrizz da tir sin columbas d'arschiglia ed en indrizz cun lieurs che rodlan). En quests tips d'implants vegnan las pretensiuns da l'art. 32e al. 3 LPAmb, tenor il qual nagins ruments dastgan pli arrivar en il terren, ademplidas, sch'i vegnan utilisads projectils ed objects en mira senza substanzas nuschaivlas. Quai vul dir ch'i vegn duvrada muniziun senza plum e che las columbas d'arschiglia na dastgan betg cuntegnair IAP u autras substanzas nuschaivlas. Las disposiziuns davart il stadi da la tecnica duain vegnir fixadas resp. concretisadas sin il stgalim da l'ordinaziun (OCPAmb) (cf. chapitel 2.4).

Art. 49 LCPAmb *Adossament dals custs*

La formulaziun nova da l'art. 49 al. 2 LCPAmb è in'adattaziun puramain redacziunala. Tras la simplificaziun linguistica duai vegnir exprimì en moda anc pli clera, co che las contribuziuns federalas duain vegnir duvradas per examinar, per survegliar e per sanar lieus contaminads. Tenor la pratica da blers onns vegnan las contribuziuns federalas duvradas en il chantun Grischun en emprima lingia per cuvrir ils custs da perdita. Perquai ston ellas vegnir deducidas da quels.

Art. 59b LCPAmb *Disposiziun transitorica tar la midada dals xxx, 1. termin e bloccada*

L'equipament dals implants da tir cun STA tenor l'art. 34a LCPAmb sto esser terminà fin ils 31 da december 2020. Il termin è prescrit en l'art. 32e al. 3 lit. c cifra 2 LPAmb. Sche quest termin na vegn betg observà, scrodan las contribuziuns federalas per la sanaziun d'implants da tir.

Ils implants da tir che n'èn betg equipads cun STA fin ils 31 da december 2020, èn automaticamain bloccads tras lescha e na dastgan betg vegnir duvrads vinavant. Sin basa da l'ordinaziun davart ils implants da tir sa tracti qua d'ina bloccada e betg d'ina serrada u d'ina aboliziun dals implants da tir. La bloccada po vegnir abolida, apaina ch'ils STA èn installads.

Art. 59c LCPAmb 2. custs

Las vischnancas han in contact bler pli stretg cun las societads da tir localas ch'il chantun. Ultra da quai èn ellas per part (per ils fatgs da tir ordaifer il servetsch) obligadas tenor lescha da metter a disposiziun in stan da tir (art. 133 LM). Tenor l'art. 5 da l'ordinaziun davart ils implants da tir ston implants da tir correspunder a las prescripziuns davart la protecziun da l'ambient. Las vischnancas èn vegnidas infurmadas gia pliras giadas davart l'equipament necessari dals implants da tir cun STA. Pervia da quai èsi er ina incumbensa da las vischnancas d'examinar, sch'ils implants da tir sin lur territori correspundan al stadi da la tecnica, e d'annunziar al chantun eventualas irregularitads. Sche la vischnanca da staziunament na fa nagut per equipar ils implants da tir tenor l'art. 34a LCPAmb resp. per laschar equipar tals tras las societads da tir u sch'ella na garantescha betg l'observaziun da la bloccada, duai il chantun vegnir liberà da sia obligaziun da pagar la mesadad dals custs da perdita tenor l'art. 49 al. 2 LCPAmb. En quest cas duai la vischnanca surpigliar suletta ils custs da perdita.

5. Consequenzas da la revisiun

5.1. Consequenzas personalas

La revisiun parziala da la LCPAmb n'ha naginas consequenzas personalas per il chantun e per las vischnancas.

5.2. Consequenzas finanzialas

Sch'ils implants da tir vegnan duvrads suenter ils 31 da december 2020 senza STA, perda il chantun Grischun – tenor la stimaziun actuala – contribuziuns federalas da var 5,6 milliuns francs per la sanaziun d'implants da tir tenor il dretg davart la sanaziun dals lieus contaminads. Damai ch'il chantun sto surpigliar tenor il dretg vertent la mesadad dals custs da perdita per la sanaziun dals lieus contaminads d'implants da tir, ha il chantun in grond interess finanziel vi da la revisiun parziala da la LCPAmb.

Damai che las vischnancas surpiglian tenor il dretg vertent ultra da la part sco disturbader tras cumportament e / u sco disturbader tras la situaziun la mesadad dals custs da perdita

per la sanaziun dals lieus contaminads d'implants da tir, sto la revisiun parziala qua avant maun vegnir resguardada ord vista finanziaria sco positiva er per las vischnancas. Tenor la stimaziun actuala èn quai respargns da circa 2,8 milliuns francs.

Sche las prescripziuns da l'art. 59b LCPAmb na vegnan betg observadas e sch'i vegn en spezial sajettà vinavant malgrà la bloccada da l'implant da tir, duai la vischnanca surpigliar cumplainamain ils custs da perdita tenor il nov art. 59c LCPAmb. En cas singuls po quai chaschunar grevazzas finanzialas pli autas per la vischnanca. Las finanzas chantunalas vegnissan percenter distgargiadas.

La midada puramain redacziunala da l'art. 49 al. 2 LCPAmb n'ha naginas consequenzas finanzialas.

6. Plan da termins

La discussiun dal project en il cussegl grond è prevista per la sessiun d'october 2019. Igl è previs da metter en vigur la revisiun parziala da la LCPAmb per il 1. da mars 2020. La revisiun parziala da la OCPAmb duai entrar en vigur il medem mument sco quella da la LCPAmb.